

Рецензія на дисертацію

Митошопу Владислава Володимировича на тему «Державно-правове регулювання екологічної політики США та України», поданої на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 081 «Право»

за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Актуальність проведеного В.В. Митошопом дослідження проблеми державно-правового регулювання екологічної політики США та України не викликає сумніву. З огляду на сучасний розвиток вітчизняної правової доктрини, досить широко дисертантом розглянута проблема регулювання у сфері забезпечення охорони навколишнього середовища США та України. В умовах реалізації Стратегії державної екологічної політики України на період до 2030 року, Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року особливої актуальності набуває питання перерозподілу повноважень між гілками державної влади в частині вирішення проблеми правового регулювання охорони довкілля. Автором визначені напрями забезпечення державно-правового регулювання екологічної політики США та України. Наведені обставини зумовлюють актуальність теми дисертації, її важливе теоретичне та практичне значення щодо подальшого розвитку конституційного, адміністративного, екологічного права, теорії та практики правозастосування в Україні.

Проаналізувавши зміст матеріалу, слід відмітити, що в цілому дисертаційна робота містить правові, теоретичні та організаційні засади досліджуваної теми, що базується на ретельному аналізі законодавчого масиву, практики діяльності системи суб'єктів публічної адміністрації, що мають

повноваження, пов'язані з державно-правовим регулюванням екологічної політики США та України.

Мета дисертаційного дослідження полягає у всебічному комплексному аналізі державно-правового регулювання екологічної політики США та України.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. Рецензування дисертаційного дослідження В.В. Митошопу дозволило зробити висновок, що воно є структурованим та ґрунтується на результатах аналізу значної кількості нормативно-правових актів, наукового доробку загальної теорії держави і права, конституційного, адміністративного, екологічного права, а також наукових праць, присвячених окремим питанням державно-правового регулювання екологічної політики США та України. Дисертація В.В. Митошопу визначається як комплексне дослідження, що характеризується наявним послідовним підходом до висвітлення його об'єкту та предмету, досягнення реалізації цілей та задач.

Належний ступінь наукової обґрунтованості та практичної цінності результатів виконаного дослідження, що в концентрованому вигляді знайшли відображення у сформульованих здобувачем наукових положеннях, висновках і рекомендаціях, забезпечено методологічним і теоретичним обґрунтуванням його вихідних положень; застосуванням комплексу наукових методів, адекватних об'єкту, предмету, меті і задачам дослідження; використанням сучасних досягнень юридичної науки та широкої джерельної бази дослідження; здійсненням апробації основних концептуальних ідей і положень дослідження. Вдалий вибір методів дослідження, аналіз і синтез наукової літератури, нормативно-правових актів та узагальнення отриманої інформації з метою дослідження державно-правового регулювання екологічної політики США та України, дозволили успішно розв'язати поставлені задачі.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації підтверджується їх апробацією у відкритому друку, обговоренням на наукових конференціях, інших наукових заходах. Достовірність одержаних результатів

підтверджується не тільки їх суто науковою значимістю, як певною системою здобутих дисертанткою нових знань, що заповнюють деякі прогалини в адміністративному та екологічному праві України, але й їх практичною витребуваністю на сучасному етапі, зокрема для вдосконалення чинного національного законодавства в тій його частині, що стосується державно-правового регулювання екологічної політики США та України. Проведена автором науково-дослідна робота є результатом його власних напрацювань, вдалою спробою визначення напрямів забезпечення ефективності державно-правового регулювання екологічної політики США та України.

Основні положення роботи знайшли відображення у 10 наукових працях, з них 6 наукових статей, опублікованих у фахових виданнях України, 1 наукова стаття у виданні країни, яка є членом Організація європейського економічного співробітництва, та у 3 матеріалах і тезах доповідей на наукових міжнародних конференціях.

Здійснення аналізу дисертаційного дослідження та наукових публікацій дає підстави стверджувати про встановлення факту належної обґрунтованості результатів дисертації В.В. Митюшопу в галузі екологічного та адміністративного права як для теоретичного, так і практичного застосування в межах досягнутих автором мети та завдань, що є свідченням його високого наукового рівня, що підтверджується в тому числі відповідністю обсягу наукових публікацій, що висуваються вимогами МОН відповідно до чинного законодавства України.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Новизна дослідження конкретизується в найважливіших положеннях, висновках і пропозиціях. Серед них, можна виділити наступні.

Так, здобувачем у розділі I у процесі дослідження державно-правової екологічної політики США та України було сформовано базовий поняттєво-категоріальний апарат. Особливу увагу приділено правовій невизначеності,

характерній для США через співіснування загального права і нормативного регулювання.

У розділі II здобувач здійснив аналіз концептуальних підходів США та України до формування і реалізації державно-правової екологічної політики.

Розділ III розкриває тему міжнародної екологічної політики США та її значення для України. Унаслідок змін у системі сучасних міжнародно-правових відносин міжнародна екологічна політика США поступово трансформується: замість активної підтримки багатосторонніх механізмів врегулювання, США дедалі більше надають перевагу одностороннім заходам та зосереджуються на вирішенні екологічних питань у регіональному контексті. Водночас поняття «міжнародна екологічна політика США» набуло ширшого змісту - тепер воно охоплює не лише співпрацю з іншими державами у сфері екології, а й аспекти, пов'язані з гарантуванням національної безпеки країни.

В дисертації містяться ряд інших положень, висновків та пропозицій, за умови запровадження яких до національного правового простору буде вирішено ряд важливих задач теоретичного та практичного спрямування, що є ознакою цілісності, завершеності та значимості наукової новизни отриманих результатів дослідження В.В. Митошопу.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Рецензоване дослідження базується на аналізі та характеристиці вагомих, ґрунтовних наукових публікацій вітчизняних та зарубіжних представників конституційного права, адміністративного, екологічного та природоресурсного права, присвячених проблематиці державно-правового регулювання екологічної політики США та України.

Нормативну основу дисертаційного дослідження складає Конституція України, система законодавчих актів України, сукупність міжнародних договорів та актів, які імплементовані Верховною Радою України, сукупність підзаконних нормативно-правових актів, що складається із постанов Верховної Ради України, указів Президента України, постанов та розпоряджень Кабінету

Міністрів України, нормативних актів центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, що регулюють державно-правове регулювання екологічної політики України, а також визначення напрямів та змісту державно-правового регулювання цих правовідносин у США. У роботі висвітлено основні напрями політики та механізми захисту США у сфері захисту довкілля.

Джерелами фактичного матеріалу є результати власних досліджень, інформаційні дані центральних органів виконавчої влади США та України.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Сформульовані в дисертації наукові положення, висновки і рекомендації є достатньо обґрунтованими, з точки зору логіки та методології наукового дослідження. Їхньому отриманню передувала значна робота з аналізу нормативних актів, вітчизняних та зарубіжних наукових джерел, в яких висвітлюються проблеми адміністративно-правових засад захисту прав споживачів у сфері реклами. Високий ступінь вірогідності та наукової обґрунтованості результатів виконаного дослідження забезпечено використанням значного обсягу літературних джерел, узагальнених практичних матеріалів й відповідних наукових методів. Автор методологічно правильно підходить до визначення меж дослідження, визначаючи як межі предмету адміністративного права, так і виділення в цих межах встановлення напрямів забезпечення ефективності адміністративно-правових засад регулювання екологічної політики США та України. Крім того, автор демонструє добре володіння формально-юридичним, системно-структурним та структурно-функціональним методами наукового пізнання, прийомами логічного аналізу і синтезу тощо.

Обґрунтованість і достовірність результатів дисертаційної роботи В.В. Митошопи обумовлюється належним і достатньо якісним підбором емпіричної бази дослідження. Автором досліджені десятки нормативно-правових актів і значна кількість наукових джерел та статистичних даних. До факторів, що обумовлюють достовірність та обґрунтованість дослідження необхідно

віднести і досить вдало обрану структуру дисертації, яка відображає логіку викладу змісту дисертації, що дозволило Владиславу Володимировичу сформулювати низку важливих наукових положень, пропозицій, висновків та рекомендацій. Таким чином, висунуті автором задля досягнення поставленої мети завдання виконані на належному методологічному рівні, що є підтвердженням оволодіння В.В Митошопом методологією наукової діяльності.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у тому, що сформульовані у дисертації пропозиції і висновки можуть бути використані у: *науково-дослідній сфері* для подальшого вивчення актуальних проблем державно-правового регулювання екологічної політики США та України (акт впровадження Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 07.05.2025 №060/1); *правотворчій діяльності та правозастосовчій діяльності* щодо вдосконалення діяльності (практичної складової) органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері захисту довкілля; *навчальному процесі* – під час викладання навчальних дисциплін «Екологічне право України», «Адміністративне право», «Основи управління держави», «Конституційне право зарубіжних країн», «Теорія держави та права», «Прецедентне право», «Публічне управління та адміністрування», а також під час підготовки підручників і навчальних посібників із зазначених та інших навчальних дисциплін (акт впровадження Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 07.05.2025 №060/2).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертаційна робота В.В. Митошопу на тему «Державно-правове регулювання екологічної політики США та України» має структурований комплексний характер, що відповідає вимогам, викладеним у нормативно-правових актах.

Дисертація В.В. Митошопу складається із анотації, вступу, трьох розділів, що містять 8 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

В анотації рецензованого дослідження, виконаного В.В. Митошопом, викладено його положення наукової новизни, досягнуті висновки та пропозиції із встановлення особливостей державно-правового регулювання екологічної політики США та України.

У вступі автор обґрунтовує актуальність здійсненого дослідження, визначає його об'єкт, предмет, мету та завдання, окреслює зв'язок дисертаційного дослідження із науковими програмами, планами, темами. Також положення вступу дисертації В.В. Митошопи містять у своєму змісті обґрунтування джерельної та теоретичної бази здійснених наукових пошуків, оприлюднення методології наукового пізнання, що дозволило автору досягти виконання поставленої мети та наукових завдань.

Дотримання академічної доброчесності.

Аналіз дисертації та наукових публікацій здобувача, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, не дає підстав констатувати допущення ним порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації). Зокрема, дисертація містить посилання на джерела інформації за кожним випадком використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; відповідає нормам законодавства про авторське право і суміжні права; відображає прагнення надати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані наукові методики досліджень і джерела інформації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційного дослідження.

Водночас схвально оцінюючи дисертаційне дослідження В.В. Митошопи, не можна обійти увагою її певні дискусійні положення.

1. Автором у підрозділі 1.2. «Джерела державно-правового регулювання політики США та України у сфері захисту навколишнього середовища» встановлено, що державно-правове регулювання екологічної політики України є достатньо громіздким та здійснюється за допомогою таких нормативно-правових актів, як: 1) Конституція України; 2) кодекси; 3) закони, серед яких основними є «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про

охорону атмосферного повітря», «Про оцінку впливу на довкілля», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», «Про місцеве самоврядування в Україні» та інші; 4) підзаконні нормативно-правові акти Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та відповідних Державних інспекцій. При цьому дисертант констатував, що багато норм цих актів мають декларативний характер. Проте автору було слід аргументувати такий висновок та запропонувати своє бачення подолання цієї проблеми.

2. Розгляд питання адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері реалізації екологічної політики в Україні здійснюється автором фрагментарно у підрозділі 2.4. «Американське екологічне право та його вплив на державно-правові підходи України до захисту природного середовища». Однак, вбачається, що дане питання потребує більш ґрунтовного дослідження на рівні окремого підрозділу.

3. Дисертація набула б більшого значення, якби автор розкрив особливості відповідальності державних службовців під час реалізації екологічної політики з точки зору запобігання корупційним ризикам при взаємодії з міжнародними, в першу чергу американськими, організаціями, які надають фінансову допомогу Україні на подолання наслідків, завданих її навколишньому природньому середовищу під час повномасштабної агресії рф.

Висловлені зауваження суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку рецензованого дослідження, виконаного В.В. Митошопом, лише спонукають до подальшої наукової дискусії за темою дослідження.

Вивчення результатів дисертаційного дослідження дає можливість стверджувати, що дисертація В.В. Митошопи є самостійною, завершеною науковою працею, в якій запропоновано оригінальний авторський погляд на проблематику встановлення змісту державно-правових засад регулювання екологічної політики США та України.

Підсумовуючи викладене, можна констатувати, що дисертаційне дослідження «Державно-правове регулювання екологічної політики США та

України» є завершеною науковою працею, в якому отримано нові науково обґрунтовані результати, запропоновано нове вирішення наукової проблеми, що полягає в комплексному аналізі стану та визначенні перспектив удосконалення регулювання у сфері охорони навколишнього середовища. Робота відповідає вимогам, які закріплені у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор – **Митошоп Владислав Володимирович** – на основі публічного захисту заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

Зав. кафедри цивільного, трудового та господарського права,

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, МОН України

д-р політ. наук, канд. юрид. наук, професор

Ігор АЛЕКСЕЄНКО

Підпис д-р політ. наук, канд. юрид. наук,
професора **Алексєєнко І. Г.**

«ЗАСВІДЧУЮ»

Проректор з наукової роботи

Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

«01» 08 2025 р.

Олег МАРЕНКОВ